

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 24S/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6020200150
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Antalová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6020200150.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Antalovej a členov senátu JUDr. Petra Molčana a JUDr. Vladimíra Šalamúna v právnej veci žalobkyne: T. M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX/XX, XXX XX J. proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Račianska 71, 810 05 Bratislava, IČO: 30 798 841 o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia žalovaného doručeného žalobkyni 20.03.2020 takto

rozhodol:

I. Fiktívne rozhodnutie žalovaného Centra právnej pomoci Bratislava o odvolaní žalobkyne doručené žalobkyni dňa 02.03.2020 a fiktívne rozhodnutie Centra právnej pomoci, kancelária Žiar nad Hronom o žiadosti žalobkyne o sprístupnenie informácií zo dňa 14.02.2020, doručenej 18.02.2020 z r u š u j e a vec vracia na ďalšie konanie.

II. Návrh žalobkyne na uloženie povinnosti žalovanému sprístupniť informácie požadované žiadosťou doručenou 18.02.2020 z a m i e t a.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni 50 % dôvodne vynaložených trov konania a zaplatiť ich v lehote 20 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bude určená ich výška. Výška trov konania bude určená samostatným rozhodnutím, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa ako žiadateľka elektronickou žiadosťou zo dňa 14.02.2020 doručenu Centru právnej pomoci, kancelária v Žiari nad Hronom (ďalej aj „prvostupňový orgán verejnej správy“ alebo „povinná osoba“) dňa 18.02.2020 o 15:26 hod. označenou ako: „Odvolanie. Vyžiadanie informácie“ v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 211/2000 Z.z.“ alebo „Zákon o slobodnom prístupe k informáciám“) požiadala o poskytnutie nasledovných informácií:

1/ - kópiu listiny „podnetu Centru doručeného 06.11.2019 na prešetrenie príjmovej a majetkovej situácie manžela žiadateľa.“

2/ - kópiu listiny od JUDr. Lenka Balážiová, advokát, Bystrická 101, Žarnovica, ktorou ona dňa 04.11.2019 Centru (Vám) zaslala písomnú žiadosť o zmenu Vášho rozhodnutia sp. zn. KaZH/9869/2019 zo dňa 10.10.2019 - teda zmenu určeného advokáta.“ Dokumenty obsahujúce informácie žiadala žalobkyňa doručiť ako scan, t.j. kópiu originálnej listiny e-mailom na adresu jej e-mailovej schránky. Zároveň v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. požiadala o potvrdenie prijatia tejto žiadosti. Vzhľadom na to, že prvostupňový orgán verejnej správy v žiadosti označené informácie (vo forme scanov žalobkyňou označených listín) v zákonom stanovenej lehote podľa § 17 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. neposkytol, resp. nesprístupnil, má sa za to, že bolo vydané fiktívne rozhodnutie o odmietnutí sprístupnenia informácií v zmysle § 18 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z.z., ktoré sa v zmysle cit. § § 18 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z.z. považuje za doručené žalobkyni dňom 02.03.2020. Žalobkyňa podaním doručeným prvostupňovému orgánu verejnej správy dňa 03.03.2020 o 21:43 hod. elektronicky podala odvolanie proti fiktívnemu rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy, v ktorom opätovne požiadala o sprístupnenie

rovnakých informácií, pričom o podanom odvolaní žalovaný nerozhodol v zákonom stanovenej lehote 15 dní v zmysle § 19 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z.z., t.j. do 18.03.2020 a má sa za to, že žalovaný vydal fiktívne (zamietavé) rozhodnutie o odvolaní, ktoré sa považuje v zmysle § 19 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z.z. za doručené žalobkyni dňa 20.03.2020.

Žaloba

2. Žalobkyňa sa žalobou doručenu v zákonom stanovenej lehote domáhala preskúmania zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo potvrdené fiktívne rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy o nesprístupnení informácií v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. na základe jej žiadosti doručenej prvostupňovému orgánu verejnej správy dňa 18.02.2020 (ďalej aj „prvá žiadosť“). Žiadala, aby správny súd zrušil fiktívne rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy doručené žalobkyni dňa 02.03.2020 aj fiktívne rozhodnutie žalovaného doručené žalobkyni dňa 21.03.2020 (správne malo byť uvedené 20.03.2020) a aby vec vrátil na ďalšie konanie. Žalobkyňa sa predmetnou žalobou súčasne domáhala preskúmania zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo potvrdené fiktívne rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy o nesprístupnení informácií v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. na základe jej (opakovanej) žiadosti doručenej prvostupňovému orgánu verejnej správy dňa 03.03.2020 (ďalej aj „druhá žiadosť“). Žiadala, aby správny súd zrušil fiktívne rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy doručené žalobkyni dňa 15.03.2020 (správne malo byť uvedené dňa 16.03.2020) aj fiktívne rozhodnutie žalovaného doručené žalobkyni dňa 06.04.2020 (správne malo byť uvedené 08.04.2020) a aby vec vrátil na ďalšie konanie. Žalobkyňa súčasne žiadala, aby správny súd uložil žalovanému povinnosť do 3 dní sprístupniť žalobkyni požadované informácie žiadané žiadosťou doručenu žalovanému (správne malo byť uvedené prvostupňovému orgánu verejnej správy) dňa 18.02.2020 (prvá žiadosť). Súčasne navrhla žalovanému uložiť povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 100 %.

3. Správny súd Uznesením č. k. 24S/55/2020-48 zo dňa 21.10.2020 v spojení s Opravným uznesením č.k. 24S/55/2020-76 zo dňa 29.06.2020 rozhodol o vylúčení veci o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného doručeného žalobkyni dňa 08.04.2020 na samostatné konanie s tým, že vec sa vedie pod sp. zn. 71S/28/2020.

4. Žalobkyňa v žalobe poukázala na priebeh administratívneho konania, na obsah žiadosti o poskytnutie informácií doručenej prvostupňovému orgánu verejnej správy dňa 18.02.2020 tak, ako je špecifikovaná v bode 1. tohto rozsudku. Uviedla, že jej žiadosť o informáciu ako oddelená časť iného podania, so všetkými náležitosťami riadnej žiadosti, bola povinnému orgánu doručená 18.02.2020, informácia jej mala byť poskytnutá e-mailom najneskôr do 8 pracovných dní, t.j. do 08.02.2020. Žiadna informácia jej však doručená nebola, nebolo jej doručené ani potvrdenie o prijatí jej (prvej) žiadosti. V zmysle Zákona o slobodnom prístupe k informáciám sa to považuje za doručenie fiktívneho zamietavého rozhodnutia povinného dňom 02.03.2020. Žalobkyňa dňa 03.03.2020 o 21:43 hod. elektronicky podala proti tomuto fiktívnemu zamietavému rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy opravný prostriedok - odvolanie, v ktorom opakovane žiadala v zmysle Zákona o slobodnom prístupe k informáciám (druhá žiadosť) o podanie rovnakých informácií a o potvrdenie tohto podania. Povinný orgán však žalobkyni nepotvrdil prijatie druhej žiadosti, ani jej neposkytol žiadané informácie, ktoré jej mal povinnosť poskytnúť do 8 pracovných dní, t.j. do 12.03.2020 (správne malo byť uvedené do 13.03.2020), ani nevydal žiadne rozhodnutie v zmysle Zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Vzniknuté fiktívne rozhodnutie sa považuje za doručené dňa 15.03.2020 (správne malo byť uvedené dňa 16.03.2020). Žalobkyňa v žalobe zdôraznila, že žiadny predpis jej nezakazuje podať aj opakovane žiadosť o poskytnutie rovnakej informácie, akú už raz žiadala. S poukazom na Zákon o slobodnom prístupe k informáciám mala žalobkyňa za to, že žalovaný opakovane pasívne vydal zamietavé fiktívne rozhodnutie o jej odvolaní, keďže v lehote 15 dní (t.j. do 18.03.2020) jej žiadané informácie ani neposkytol, ani nevydal odôvodnené riadne zamietavé rozhodnutie. Toto jeho fiktívne rozhodnutie o (prvom) odvolaní žalobkyňa považuje za doručené dňom 20.03.2020. Žalobkyňa ďalej uviedla, že 20.03.2020 o 20:24 hod. elektronicky podala opravný prostriedok (odvolanie) proti fiktívnemu rozhodnutiu - neposkytnutiu informácií žiadaných druhou žiadosťou, ktoré opakovane žiadala podaním dňa 03.03.2020 (ako tam oddelená časť pri podávaní opravného prostriedku). Fiktívne rozhodnutie o (v poradí druhom) odvolaní žalobkyňa považuje za doručené dňa 06.04.2020 (správne malo byť uvedené 08.04.2020). Žalobkyňa súčasne v žalobe uviedla, že v podaní označenom ako „odvolanie“ a doručenom 20.03.2020 podala súčasne tretiu (opakovanú) žiadosť o poskytnutie informácií, pričom prvostupňový orgán verejnej správy

jej opakovane (tretí krát) neposkytol požadované informácie, hoci mal povinnosť tak urobiť najneskôr do 8 pracovných dní, t.j. do 01.04.2020, ani nevydal žiadne rozhodnutie v zmysle Zákona o slobodnom prístupe k informáciám a takto vzniknuté rozhodnutie sa považuje za doručené dňa 04.04.2020. Žalobkyňa proti tomuto tretiemu fiktívnemu zamietavému rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy už odvolanie nepodala.

5. Žalobkyňa v žalobe namietala, že prvostupňový orgán verejnej správy napriek trom jasným a oprávneným písomným požiadavkám na poskytnutie informácií od povinného tento v rozpore s povinnosťami, ktoré mu ukladá Zákon o slobodnom prístupe k informáciám, žalobkyni (3x) žiadané informácie neposkytol, dôvody neposkytnutia informácií jej neuviedol vo svojom rozhodnutí, riadne rozhodnutia o odmietnutí poskytnutia informácií nevydal, taktiež opakovane (3x) žalobkyni nepotvrdil prijatie žiadostí a žalovaný ako druhostupňový orgán verejnej správy nevydal (2x) riadne rozhodnutie o žalobkyňou riadne podanom odvolaní. Žalobkyňa v žalobe ďalej uviedla, že dňa 23.03.2020 jej prvostupňový orgán verejnej správy doručil list zo dňa 05.03.2020 označený ako: „Vec: Odvolanie, opätovné vyžiadanie informácie - odpoveď“, v ktorom jej bolo oznámené, že „v danom prípade nejde o informácie, ktorých vyhotovenie patrí do pôsobnosti Centra právnej pomoci a do rozsahu plnenia úloh vymedzených zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov. O tejto skutočnosti sme už informovali vášho manžela (list zo dňa 18.12.2019), ktorý Centru podal žiadosť s obdobným obsahom.“ Žalobkyňa v žalobe uviedla, že za rozhodujúcu chybu považuje to, že jej informácie neboli poskytnuté, resp. boli celkom odmietnuté bez zákonného dôvodu, pretože ani v liste z 05.03.2020 nie sú explicitne uvedené dôvody neposkytnutia informácií tak, ako to určuje zákon, hoci je CPP zriadený zákonom a jeho konanie sa riadi režimom Správneho poriadku (zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní) a má tiež povinnosti vyplývajúce mu zo zák. č. 211/2000 Z.z. Žalobkyňa argumentovala, že žiadny zákon nevylučuje, že by účastník správneho konania nemal, resp. stratil právo na žiadanie a prijatie informácií podľa zák. č. 211/2000 Z.z. a to ani v takom prípade, že v režime upravenom Správnym poriadkom je aj držiteľom práva nazerania do správneho spisu. Zákon č. 211/2000 Z.z. v § 2 stanovuje, kto je povinnou osobou a CPP nie je z takejto povinnosti zákonom vylúčené. Rovnako z § 4 cit. zákona vyplýva, kto je žiadateľom a účastníkom správneho konania (ako žiadateľ podľa zák. č. 211/2000 Z.z.) vylúčený nie je. Ak by aj žiadané informácie povinný nemohol poskytnúť zo zákonom stanovených dôvodov, mal povinnosť o tom vydať v zákonom určenej lehote odôvodnené rozhodnutie v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. Ak také rozhodnutie nevydal, vzniklo zamietavé fiktívne prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy, proti ktorému bol riadnym postupom žalobkyne podaný opravný prostriedok, o ktorom mal riadne rozhodnúť druhostupňový orgán verejnej správy, pričom prvostupňový orgán verejnej správy podľa žalobkyne zrejme vec druhostupňovému orgánu verejnej správy ani na rozhodnutie o podanom odvolaní nepostúpil. Žalobkyňa takýto postup považovala za (opakovane) nezákonný. Pokiaľ prvostupňový orgán verejnej správy poukázal vo svojom liste na informovanie manžela žalobkyne, považuje to žalobkyňa za nepríslušné, pretože žiadateľom o informácie bola žalobkyňa, o žiadosti jej manžela nemá vedomosť, pretože spolu nežijú 20 rokov v spoločnej domácnosti, majú zrušené BSM a rozdelený majetok, o čom má prvostupňový orgán verejnej správy vedomosť. Žalobkyňa žiadala, aby správny súd zrušil fiktívne rozhodnutia CPP a zaviazal ho ku splneniu povinností vyplývajúcich mu zo zák. č. 211/2000 Z.z. Žalobkyňa súčasne požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici Uznesením č.k. 24S/55/2020-57 zo dňa 15.04.2021 priznal žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 166 ods. 1 SSP. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.04.2021.

Vyjadrenie žalovaného

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobkyňa sa e-mailovým podaním z 03.03.2020 doručeným žalovanému dňa 03.03.2020 o 21:43 hod. domáhala opätovného poskytnutia scanov dokladov z administratívneho spisu Centra právnej pomoci, Kancelárie Žiar nad Hronom č. spisu KaZH/9869/2019 (KaZH/2874/2020), ktoré viedli k rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy (Podnet na prešetrenie príjmovej/majetkovej situácie manžela žalobkyne ČRZ:156863/2019 zo 06.11.2019 a Žiadosť advokátky JUDr. Lenky Balážiovej o zmenu rozhodnutia Centra č. spisu KaZH/9869/2019 zo dňa 10.10.2019 ČRZ:156106/2019 zo dňa 04.11.2019). Žalovaný uviedol, že tieto informácie nebolo možné poskytnúť v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z., keďže išlo o informácie z administratívneho spisu obsahujúce osobné údaje účastníkov správneho konania. Požadované

informácie bolo možné poskytnúť v zmysle § 23 Správneho poriadku. Žalovaný vyslovil názor, že účelom Zákona o slobode informácií nie je poskytovať osobné údaje účastníkov správneho konania z administratívneho spisu. Z uvedených dôvodov prvostupňový orgán verejnej správy vyhodnotil žiadosť žalobkyne v zmysle § 19 ods. 1, § 3 ods. 2 a 4 Správneho poriadku ako žiadosť v zmysle Správneho poriadku. Následne prvostupňový orgán verejnej správy žalobkyni zaslal odpoveď na jej žiadosť, pričom v liste bolo žalobkyni oznámené, že ňou žiadané scany nie sú informácie spadajúce pod režim Zákona o slobode informácií. Zároveň jej bol oznámený spôsob, ktorým si ako účastníčka konania môže uplatniť svoje právo na nahliadnutie do spisu podľa § 23 Správneho poriadku. Ďalej upovedomil žalobkyňu o tom, že e-mail bez autorizácie nie je podaním. Napriek uvedenému žalobkyňa dňa 20.03.2020 doručila ďalší e-mail, podpísaný zaručeným elektronickým podpisom, avšak podanie nebolo uskutočnené cez slovensko.sk, ale bolo označené ako odvolanie proti fiktívnemu zamietavému rozhodnutiu žalovaného a opätovne požiadala o poskytnutie informácií v zmysle žiadosti. Vzhľadom na to, že obsahom odvolania žalobkyne boli tie isté požiadavky (vyhotovenie a odoslanie scanov zo spisu ako v pôvodnej žiadosti), žalovaný opätovne vyhodnotil podanie žalobkyne v zmysle § 23 Správneho poriadku v liste zo dňa 02.04.2020 č. ČRZ:42019/2020. Zároveň žalobkyňu vyzval na úhradu nákladov za vyhotovenie fotokópií zo spisu. Žalovaný považoval postup, ktorého sa žalobkyňa domáha v zmysle Zákona o slobode informácií v situácií, keď žalovaný požadované informácie podľa tohto zákona nemôže poskytnúť a ktorý by viedol k rozhodnutiu o nesprístupnení požadovaných informácií a zároveň v situácii, keď žiadateľom o informácie je účastníčka správneho konania, pričom uvedené informácie je možné poskytnúť v režime podľa Správneho poriadku, za neprímerane formalistický, nehospodárny a v rozpore so základnými zásadami správneho konania a podľa žalovaného vychádza zrejme z nepochopenia účelu Zákona o slobode informácií. Žalovaný vyslovil názor, že domáhať sa poskytnutia údajov zo správneho spisu žiadosťou podľa Zákona o slobode informácií a trvanie na vydaní rozhodnutia v zmysle tohto zákona v prípade, keď požadované údaje v zmysle tohto zákona nie je možné sprístupniť, ale je ich možné poskytnúť podľa Správneho poriadku (pričom orgán verejnej správy je ochotný žalobkyni ako účastníčke konania poskytnúť tieto údaje v zmysle Správneho poriadku), je podľa žalovaného možné považovať za šikanózný výkon práva žalobkyne. Ďalej žalovaný vo vyjadrení poukázal na to, že napriek početným žiadosťiam žalobkyne o poskytnutie informácií v zmysle Zákona o slobodnom prístupe k informáciám sa žalobkyňa ani raz nedostavila do Centra právnej pomoci, aby osobne ako účastníčka správneho konania nahliadla do administratívnych spisov, z ktorých požaduje zaslať informácie v zmysle Zákona o slobode informácií. Vo vzťahu k § 23 Správneho poriadku žalovaný uviedol, že toto ustanovenie účastníkom správneho konania, t.j. aj žalobkyni, poskytuje právo nazerať do spisov, toto právo je potrebné uplatniť u správneho orgánu, u ktorého sa spis nachádza. Podľa žalovaného Správny poriadok neupravuje ďalší procesný postup pri realizácii tohto práva, uskutočňuje sa však za prítomnosti zamestnanca správneho orgánu, čo znamená, že správny orgán nemôže len tak poslať mailom scany z administratívneho spisu, keďže sú v ňom obsiahnuté osobné údaje. Takýto postup by podľa žalovaného bol konaním v rozpore so Zákomom o ochrane osobných údajov. Upozornil na to, že pri poskytovaní informácií zo spisov elektronicky je problematická samotná identifikácia účastníka konania a nie je možné verifikovať, či žiadateľ o výpis je účastníkom konania. Pochybnosti nevznikajú, ak účastník požiadava prostredníctvom elektronickej dátovej schránky (slovensko.sk), keďže je možné verifikovať žiadateľa. Žalobkyňa sa domáhala výpisov zo spisu prostredníctvom e-mailu a nie cez slovensko.sk. Žalovaný považoval petit žalobkyne za nezákonný a rozporný so Zákomom o slobode informácií. Petit ďalej považuje za irelevantný, keďže prejavil snahu byť súčinný nad mieru zákonom uložených práv a táto snaha žalovaného bola zo strany žalobkyne odignorovaná. Poukázal na ust. § 28 SSP. Mal za to, že postupoval v zmysle platnej a účinnej právnej úpravy, v súlade so zásadami Správneho poriadku a navrhol, aby správny súd žalobu zamietol. Žalovaný zároveň uviedol, že aktuálne nedisponuje originálom žurnalizovaného spisu, keďže tento sa nachádza na Krajskom súde v Banskej Bystrici v súvislosti s podanou správnu žalobou žalobkyne vo vzťahu k rozhodnutiu o odňatí nároku č. sp. KaZH/2874/2020 č. ČRZ:2873/2020, ktoré konanie je vedené na správnom súde pod sp. zn. 24S/26/2020. Žalovaný sa vo vyjadrení nevyjadril k tej časti žaloby, v ktorej žalobkyňa poukázala na to, že žiadosťou doručenou prvostupňovému orgánu verejnej správy 18.02.2020 žiadala o sprístupnenie informácií.

8. Správny súd zo spisu vedeného na tunajšom súde vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného o odňatí právnej pomoci žalobkyne pod č.k. 24S/26/2020 zistil, že jeho súčasťou je pripojený administratívny spis žalovaného vedený v konaní začatom na základe žiadosti žalobkyne o právnu pomoc, pričom v uvedenom administratívnom spise sú založené o.i. samostatné listiny osvedčujúce podanie odvolaní žalobkyňou proti jednotlivým rozhodnutiam žalovaného (resp. prvostupňového orgánu

verejnej správy), ktoré súčasne obsahujú aj žiadosti o poskytnutie informácií v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. Z uvedeného je zrejmé, že prvostupňový orgán verejnej správy, ani žalovaný v predmetnej veci o podaných žiadostiach o sprístupnenie informácií nezaložili samostatné administratívne spisy. Prvostupňový orgán verejnej správy má k dispozícii žiadosť zo 14.02.2020, z 03.03.2020 a z 20.03.2020 a súčasťou administratívneho spisu je aj žiadosť Generálnej prokuratúry SR zo 16.04.2020 obsahujúca o.i. fotokópie žiadostí o poskytnutie informácií zaslaných žalobkyňou povinnej osobe - CPP zo 14.02.2020, 03.03.2020 a 20.03.2020, vrátane kópií mailov datovaných 18.02.2020, 03.03.2020 a 20.03.2020, ktorými boli tieto žiadosti žalobkyne doručené povinnej osobe. Uvedené listiny má správny súd k dispozícii a sú prílohou žaloby žalobkyne, vrátane listov prvostupňového orgánu verejnej správy z 05.03.2020 (doručený žalobkyňi 23.03.2020) a z 02.04.2020 (doručený žalobkyňi 11.05.2020), ktorými prvostupňový orgán verejnej správy žalobkyňi oznámil, že v danom prípade nejde o informácie patriace do pôsobnosti CPP a do rozsahu plnenia úloh vymedzených zákonom č. 211/2000 Z.z., pričom ju súčasne poučil o možnosti nahliadnuť do administratívneho spisu podľa § 23 Správneho poriadku.

9. Správny súd na základe žiadosti žalobkyne Uznesením č.k. 24S/55/2020-57 zo dňa 15.04.2021 priznal žalobkyňi oslobodenie od súdnych poplatkov. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30.04.2021.

Replika

10. Žalobkyňa sa v replike vyjadrila k postupu prvostupňového orgánu verejnej správy i žalovaného. Mala za to, že orgány verejnej správy sa snažia vyhnúť splneniu povinností vyplývajúcich zo zák. č. 211/2000 Z.z. Podľa žalobkyne predmetom žaloby nie je to, či žalovaný čiastočne odpovedal žalobkyňi listom, ani to, či mohol alebo nemohol všetky žiadané informácie sprístupniť, ale predmetom žaloby je to, či žalovaný konal v súlade so zák. č. 211/2000 Z.z. Žalobkyňa poukázala na to, že žalovaný bezdôvodne prehliada skutočnosť, že žalobkyňa elektronicky (e-mailom) 18.02.2020 doručila CPP dokument zo 14.02.2020 označený ako „Odvolanie. Vyžiadanie informácie.“, ktorý bol elektronicky podpísaný a v ktorom žiadala o poskytnutie informácií (1. žiadosť). Žalovaný žiadosť o informáciu nevybavil, a preto podala opravný prostriedok považovaný za odvolanie proti fiktívnemu rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy, ktoré bolo doručené povinnej osobe 03.03.2020. Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení uviedol, že žalobkyňa sa domáhala dokumentov z administratívneho spisu, žalobkyňa uviedla, že je irelevantné, z akého spisu žiadané informácie pochádzajú, pretože žalobkyňa v žiadostiach nežiadala informácie z konkrétneho spisu, ale žiadala informácie, ktoré dostatočne určito definovala vo svojej žiadosti a tieto sa nachádzali vo sfére žalovaného. Požadované informácie žalobkyňi poskytnuté neboli vôbec (ani čiastočne), hoci nimi CPP disponovalo, tieto neboli poskytnuté ani po podaní opravného prostriedku (odvolania) a to bez riadneho zdôvodnenia uvedeného v riadnom rozhodnutí orgánu verejnej správy. K tvrdeniu žalovaného, že požadované informácie nebolo možné poskytnúť v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z., pretože išlo o informácie z administratívneho spisu obsahujúceho osobné údaje účastníkov správneho konania žalobkyňa uviedla, že nežiadala osobné údaje účastníkov konania, ktoré v prípade, že by sa v požadovaných listinách nachádzali, mohli byť odstránené resp. anonymizované. Tento dôvod odmietnutia informácie žalovaný žiadnym spôsobom neuviedol ako dôvod pre odmietnutie sprístupnenia informácií. Vyjadrenie žalovaného považovala žalobkyňa aj za účelové hľadanie dôvodu ospravedlňujúceho obchádzanie zákona, resp. ignorácie zákonných povinností orgánu verejnej správy. Žalobkyňa požadovala informácie, o ktoré opiera žalovaný svoje rozhodnutie vydané v inom správnom konaní s nepriaznivým dopadom na žalobkyňu. Poukázala na to, že v prípade, ak by aj niektoré žiadané informácie boli takého druhu, ktoré by v zmysle režimu zák. č. 211/2000 Z.z. boli informáciami neprípustnými na ich sprístupnenie, bolo povinnosťou orgánu verejnej správy dôvody nesprístupnenia riadne uviesť v riadne vydanom rozhodnutí orgánu verejnej správy tak, ako to stanovuje príslušný zákon. Žalovaný takto vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval. Žalovaným uvádzané „odpovede na žiadosť“ nemajú oporu v zák. č. 211/2000 Z.z. a oporu v zákone nemá ani poučovanie žalobkyne o práve nahliadnutia do spisu, ani výzvy na zaplatenie poplatku za vyhotovenie fotokópií, ktoré žalobkyňa ani nežiadala. Žiadosť resp. žiadosti, ktoré žalobkyňa podala boli formulované v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. K vyjadreniu žalovaného, že žiadosť žalobkyne bola posúdená ako žiadosť v zmysle Správneho poriadku, uviedla, že povinnosť poskytovania informácií v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. nie je obmedzená právom žiadateľa, ktorý je zároveň ako účastník správneho konania s iným právom na nahliadanie do správneho spisu v zmysle Správneho poriadku. Podaná žiadosť žiadateľky (žalobkyne) bola doslovne označená za žiadosť v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z., a preto osoby s právnickým vzdelaním, ktoré žiadosť vybavovali, presne vedeli, v akom právnom režime má byť žiadosť vybavená. Žalobkyňa poukázala na

to, že orgán verejnej správy- CPP jej žiadosť o informácie riadne nezaevidoval, nepridelil im číslo a nekonal oddelene od iného spisu, v ktorom konal o žiadosti žalobkyne vo veci poskytnutia právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Orgán verejnej správy navyše chcel zaťažovať žiadateľku poplatkom za ňou nevyžiadané fotokópie a zaťažil žalobkyňu nutnosťou opakovaného zasielania žiadostí o sprístupnenie informácií. Žalobkyňa ďalej uviedla, že neexistuje dôvod v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. pre obmedzenie sprístupnenia žalobkyňou požadovaných informácií, žalovaný takéto dôvody v rozhodnutí neuviedol a v podstate riadne rozhodnutie v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. ani nevydal. Argumentovala, že pre aplikáciu zák. č. 211/2000 Z.z. je pre CPP irelevantné, či žiadateľ o informáciu je alebo nie je účastníkom iného správneho konania u orgánu verejnej správy. Za šikanózný výkon práva v zásade nemôže byť uplatnenie si práva fyzickej osoby - občana na informáciu v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. Ďalej uviedla, že aj opakovaná žiadosť o rovnakú informáciu od rovnakého žiadateľa v režime zák. č. 211/2000 Z.z. nie je nezákonným postupom, ani postupom šikanóznym, ale je legitímnym uplatnením práva občana, ktoré mu garantuje zákon. Pokiaľ žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa podávala žiadosti prostredníctvom e-mailu, t.j. nepodávala ich cez portál slovensko.sk, žalobkyňa uviedla, že tento poukaz je irelevantný, pretože žalobkyňa využila možnosti, ktoré jej dáva zák. č. 211/2000 Z.z., čo sa týka spôsobu a formy podanej žiadosti. Odvolania boli doručené elektronicky e-mailom a bol podpísané elektronickým podpisom. Formálne podmienky žiadosti, ako aj opravného prostriedku boli splnené. Pre úplnosť uviedla, že nepovažovala za potrebné osobne navštíviť orgán verejnej správy pre uplatnenie si práva podľa zák. č. 211/2000 Z.z., ktorý jej dáva možnosti, akým spôsobom i akou formou a u koho môže informácie od povinnej osoby žiadať a nadobudnúť. Je výhradne na slobodnej vôli žalobkyne, akú formu zvolí pre získanie informácií od povinnej osoby v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právnych argumentov

11. Krajský súd v Banskej Bystrici ako správny súd vecne príslušný podľa § 10 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a miestne príslušný podľa § 13 ods. 1 SSP vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 107 ods. 2 SSP, keďže ani žalobca ani žalovaný nežiadali, aby správny súd na prejednanie veci nariadil ústne pojednávanie, a po prejednaní veci dospel k záveru, že žaloba bola dôvodná. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené spôsobom podľa § 137 ods. 4 SSP dňa 21.06.2021 a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 01.07.2021 vyvesením jeho skráteného znenia na úradnej tabuli tunajšieho súdu (§ 137 ods. 3 SSP).

12. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

13. Podľa § 26 ods. 1, 4 a 5 Ústavy SR (1) Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

(4) Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

(5) Orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.

14. Podľa § 2 ods. 1, 2 SSP (1) V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

(2) Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

15. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súde v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 134 ods. 1 SSP správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

17. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

18. Podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

19. Podľa § 1 zák. č. 211/2000 Z.z. tento zákon upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám.

20. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len "povinné osoby") sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

21. Podľa § 3 ods. 1, 3 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

(3) Informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

22. Podľa § 8 ods. 1, 2 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Ak požadovaná informácia tvorí utajovanú skutočnosť podľa osobitného zákona 12) alebo je predmetom bankového tajomstva alebo daňového tajomstva podľa osobitného zákona, 12) ku ktorým žiadateľ nemá oprávnený prístup, povinná osoba ju nesprístupní s uvedením odkazu na príslušný právny predpis. 12)

(2) Porušením alebo ohrozením bankového tajomstva nie je zverejnenie zmluvy podľa § 5a.

23. Podľa § 9 ods. 1, 2 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba. Ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

(2) Informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených zákonom, 9) povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nemá spôsobilosť na právne úkony, taký súhlas môže poskytnúť jej zákonný zástupca. 16) Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba. 13)

24. Podľa § 11 ods. 1, 2, 3 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak

a) jej bola odovzdaná osobou, ktorej takú povinnosť zákon neukladá a ktorá na výzvu povinnej osoby písomne oznámila, že so sprístupnením informácie nesúhlasí. Ak na výzvu povinnej osoby neodpovie osoba oprávnená udeliť súhlas na sprístupnenie informácie do siedmich dní, predpokladá sa, že so sprístupnením informácie súhlasí. Na tieto následky musí byť osoba vo výzve upozornená,

b) ju zverejňuje na základe zákona; 22) ak je podľa takého zákona zverejňovaná vo vopred stanovenej dobe, iba do tejto doby,

c) tým možno porušiť ochranu duševného vlastníctva ustanovenú osobitným predpisom 23) s výnimkou, ak osoba oprávnená podľa týchto osobitných predpisov 23) na výzvu povinnej osoby na sprístupnenie informácie udelí súhlas,

d) sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, 24) rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy,

e) sa týka zmierovacieho konania, arbitrážneho konania alebo rozhodcovského konania okrem informácie o rozhodnutí alebo o výsledku konania, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy,

- f) sa týka miesta výskytu chránených druhov rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín a hrozí ich neprípustné rušenie, poškodzovanie alebo ničenie,
- g) by to bolo v rozpore s právne záväznými aktmi Európskych spoločenstiev a Európskej únie alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. 24a)
- h) sa týka výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom Verejnej moci podľa osobitných predpisov 24b) okrem informácie o rozhodnutí alebo o inom výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy, 24b)
- i) ide o dokumentáciu, ktorá obsahuje informácie, ktorých zverejnenie by sa mohlo použiť na plánovanie a vykonanie činností s cieľom spôsobiť narušenie alebo zničenie jadrového zariadenia alebo objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov podľa osobitných predpisov. 24c)
- (2) Ustanovenie písmena a) sa nepoužije, ak ide o informácie, ktoré sa získali za verejné prostriedky, 7a) alebo sa týkajú používania verejných prostriedkov, nakladania s majetkom štátu, majetkom obce, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom, na základe zákona alebo nakladania s finančnými prostriedkami Európskej únie.
- (3) Pri sprístupňovaní informácií, ktoré získala povinná osoba od tretej osoby na plnenie úlohy na základe osobitného zákona, 25) podľa ktorého sa na povinnú osobu vzťahuje povinnosť mlčanlivosti alebo iná prekážka ochraňujúca informácie pred zverejnením alebo zneužitím, ktoré však možno podľa tohto zákona sprístupniť, sprístupní povinná osoba len tie informácie, ktoré priamo súvisia s jej úlohami.

25. Podľa § 12 zák. č. 211/2000 Z.z. všetky obmedzenia práva na informácie vykonáva povinná osoba tak, že sprístupní požadované informácie vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Oprávnenie odmietnuť sprístupnenie informácie trvá iba dovtedy, kým trvá dôvod nesprístupnenia.

26. Podľa § 14 ods. 1, 2, 3 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Žiadosť možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

(2) Zo žiadosti musí byť zrejmé, ktorej povinnej osobe je určená, meno, priezvisko, názov alebo obchodné meno žiadateľa, jeho adresa pobytu alebo sídlo, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií žiadateľ navrhuje.

(3) Ak žiadosť nemá predpísané náležitosti uvedené v odseku 2, povinná osoba bezodkladne vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní, neúplnú žiadosť doplnil. Poučí žiadateľa aj o tom, ako treba doplnenie urobiť. Ak napriek výzve povinnej osoby žiadateľ žiadosť nedoplní a informáciu nemožno pre tento nedostatok sprístupniť, povinná osoba žiadosť odloží.

27. Podľa § 15 ods. 1, 2, 3 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Ak povinná osoba, ku ktorej žiadosť smeruje, nemá požadované informácie k dispozícii a ak má vedomosť o tom, kde možno požadovanú informáciu získať, postúpi žiadosť do piatich dní odo dňa doručenia žiadosti povinnej osobe, ktorá má požadované informácie k dispozícii, inak žiadosť odmietne rozhodnutím (§ 18).

(2) Postúpenie žiadosti povinná osoba bezodkladne oznámi žiadateľovi.

(3) Lehota na vybavenie žiadosti začína plynúť znovu dňom, keď povinná osoba dostala postúpenú žiadosť.

28. Podľa § 16 ods. 1, 9 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Informácie sa sprístupňujú najmä ústne, nahliadnutím do spisu vrátane možnosti vyhotoviť si odpis alebo výpis, odkopírovaním informácií na technický nosič dát, sprístupnením kópií predlôh s požadovanými informáciami, telefonicky, faxom, poštou, elektronickou poštou. Ak informáciu nemožno sprístupniť spôsobom určeným žiadateľom, dohodne povinná osoba so žiadateľom iný spôsob sprístupnenia informácie.

(9) Povinná osoba umožní každému bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu nahliadnuť, robiť si výpisy alebo odpisy alebo kópie zo spisov a z dokumentácie.

29. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti podľa § 14 ods. 2 a 3 a do 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 18 ods. 1, 2, 3 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Ak povinná osoba poskytne žiadateľovi požadované informácie v rozsahu a spôsobom podľa § 16 v zákonom stanovenej lehote, urobí rozhodnutie zápisom v spise. Proti takému rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

(2) Ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená (§ 14 ods. 3).

(3) Ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti (§ 17).

31. Podľa § 19 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 211/2000 Z.z. (1) Proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

(2) O odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Ak ide o rozhodnutie obecného úradu, o odvolaní rozhoduje starosta obce (primátor). Proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

(3) Odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil; za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia.

(4) zrušený od 1.7.2016.

32. Podľa § 22 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, použijú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

33. Podľa § 23 ods. 1, 2 Správneho poriadku (1) Účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.

(2) Správny orgán môže povoliť nazrieť do spisov a urobiť si výpis, odpis, môže poskytnúť kópiu spisov alebo môže poskytnúť informáciu zo spisov iným spôsobom aj iným osobám, pokiaľ preukážu odôvodnenosť svojej požiadavky. Správny orgán je povinný umožniť nazerať do spisov verejnému ochrancovi práv, komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím v súvislosti s výkonom ich pôsobnosti.

34. Podľa § 47 ods. 1, 3 Správneho poriadku (1) Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

(3) V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

35. V preskúvanom prípade správny súd zistil, že žalobkyňa elektronickou žiadosťou zo dňa 14.02.2020, doručenou povinnej osobe dňa 18.02.2020 podľa zák. č. 211/2000 Z.z. požiadala o poskytnutie nasledovných informácií:

1. kópiu listiny „Podnet doručený Centru dňa 06.11.2019 na prešetrenie príjmovej a majetkovej situácie manžela žiadateľky“

2. kópiu listiny od JUDr. Lenky Balážiovej, advokátky, Bystrická 101, Žarnovica, ktorou dňa 04.11.2019 Centru zaslala písomnú žiadosť o zmenu rozhodnutia sp. zn. KaZH/9869/2019 zo dňa 10.10.2019 - teda o zmenu určeného advokáta“.

Žalobkyňa žiadala dokumenty (obsahujúce požadované informácie) doručiť ako celý (kompletný) scan - t.j. kópiu originálnej listiny e-mailom na adresu žalobkyne. Na uvedenú žiadosť prvostupňový orgán verejnej správy ako povinná osoba nereagovala a v zákonom stanovenej lehote požadované informácie žalobkyni neposkytla, resp. nesprístupnila, ani v tej istej lehote nevydala rozhodnutie, ktorým by odmietla sprístupnenie informácií v zmysle § 18 ods. 2 zák. č. 211/2000 Z.z. S poukazom na § 18 ods. 3 cit. zákona z dôvodu márneho uplynutia lehoty podľa § 17 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. (z ktorého ustanovenia

vyplýva povinnosť poskytnúť informácie bez zbytočného odkladu, najneskôr do 8 pracovných dní odo dňa podania žiadosti), nastala fikcia vydania negatívneho prvostupňového rozhodnutia povinnej osoby (prvostupňového orgánu verejnej správy) dňa 28.02.2020 a fikcia jeho doručenia dňa 02.03.2020 (s poukazom na § 18 ods. 3 cit. zákona sa v takomto prípade za deň doručenia fiktívneho rozhodnutia považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti podľa § 17).

36. Žalobkyňa podala proti fiktívnemu rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy riadny opravný prostriedok - odvolanie doručené povinnej osobe 03.03.2020 (t.j. v 15-dňovej zákonnej lehote). Žalovaný o odvolaní žalobkyne nerozhodol v zákonom stanovenej lehote podľa § 19 ods. 3, a preto vznikla fikcia vydania rozhodnutia odvolacieho orgánu dňa 18.03.2020, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté prvostupňové fiktívne rozhodnutie povinnej osoby potvrdil. Rozhodnutie sa považuje za doručené dňom 20.03.2020 (s poukazom na § 19 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z.z. sa za deň doručenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia).

37. Žalobkyňa v žalobe namietala, že pokiaľ jej povinná osoba nevyhovela a požadované informácie na základe podanej žiadosti jej nesprístupnila a ani nevydala o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie o nesprístupnení informácií, ktoré by bolo riadne odôvodnené, a ani na jej odvolanie proti fiktívnemu rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy o odmietnutí (nesprístupnení) požadovaných informácií žalovaný nerozhodol a v zákonnej lehote nevydal rozhodnutie o zamietnutí odvolania, bol porušený zák. č. 211/2000 Z.z.

38. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že povinná osoba (ani žalovaný) žalobkyni požadované informácie v zákonom stanovenej lehote neposkytli. V takomto prípade mala žalobkyňa (žiadateľka o poskytnutie informácie) právo, aby povinná osoba (orgán verejnej správy), pokiaľ jej žiadosti nemienil vyhovieť, rozhodol rozhodnutím tak, ako to vyplýva z § 18 ods. 2 zák. č. 211/2000 Z.z. a ktoré rozhodnutie by obsahovalo náležitosti podľa § 47 Správneho poriadku, z ktorého odôvodnenia by sa žalobkyňa dozvedela dôvody, pre ktoré jej žiadosti o sprístupnenie informácií nebolo vyhovené. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že výrok rozhodnutia orgánu verejnej správy je jadrom celého rozhodnutia, ktorým sa určujú konkrétne práva a povinnosti a musí v presnej, stručnej a úplnej formulácii vyjadriť záver orgánu verejnej správy o otázke, ktorá je predmetom rozhodnutia. Účelom zavedenia inštitútu fiktívneho rozhodnutia nebolo legalizovať nečinnosť povinných osôb pri rozhodovaní o žiadostiach podľa zák. č. 211/2000 Z.z., ale naopak, jeho účelom bolo poskytnúť ochranu tomu, kto sa obrátil so žiadosťou na povinnú osobu o sprístupnenie informácií, pred nečinnosťou. Správny súd dospel k záveru, že ani prvostupňové fiktívne rozhodnutie povinnej osoby, (ani druhostupňové fiktívne rozhodnutie žalovaného ako odvolacieho orgánu) nemá náležitosti požadované ustanoveniami Správneho poriadku (§ 47 ods. 1 a 3), pretože neobsahuje výrok, odôvodnenie, ani poučenie, nie je z neho zrejmé, z akého dôvodu žalobkyni neboli požadované informácie poskytnuté a nie je v ňom uvedený ani orgán, ktorý rozhodnutie vydal.

39. Nezákonosť postupu orgánu verejnej správy prvého stupňa spočíva v tom, že žalobkyňa ako účastníčka správneho konania, teda ako žiadateľka o poskytnutie požadovaných informácií, mala právo, aby správny orgán, pokiaľ jej žiadosti nemienil vyhovieť, rozhodol rozhodnutím tak, ako to ustanovil zákonodarca v právnej norme § 18 ods. 2 zák. č. 211/2000 Z.z., ktoré by obsahovalo náležitosti rozhodnutia podľa § 47 Správneho poriadku, z ktorého odôvodnenia by sa žalobkyňa ako žiadateľka mohla dozvedieť dôvody, pre ktoré jej žiadosti nebolo vyhovené. Pokiaľ žalobkyňa proti fiktívnemu rozhodnutiu povinnej osoby podala odvolanie, o ktorom nebolo zákonom stanoveným postupom rozhodnuté, predpokladá sa, že žalovaný vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil (§ 19 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z.z.). Takéto fiktívne rozhodnutie rovnako neobsahuje náležitosti rozhodnutia podľa § 47 ods. 1 a 3 Správneho poriadku. Fiktívne rozhodnutie je už svojou povahou nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na právny názor vyslovený v Rozsudku NS SR sp. zn. 3Sžik/3/2019 zo 17.10.2019, v zmysle ktorého: „Fiktívne rozhodnutie má z právne kvalitatívneho hľadiska rovnakú povahu ako riadne rozhodnutie. Svojou povahou je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Vytvára však formálnu právnu prekážku ďalšej rozhodovacej činnosti orgánu verejnej správy, ktorá musí byť odstránená zrušením rozhodnutia“. Súčasne správny súd poukazuje aj na Rozsudok NS SR sp. zn. 3Sžik/3/2011 zo dňa 03.05.2011, podľa ktorého: „Fiktívne rozhodnutie je už svojou povahou nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a preto je bez ďalšieho zrušiteľné správnym súdom“. Správny

súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prvostupňové fiktívne rozhodnutie povinnej osoby, ako aj druhostupňové rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP.

40. Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobkyňa sa domáhala scanov dokumentov, ktoré tvoria súčasť administratívneho spisu vedeného CPP, kancelária Žiar nad Hronom č. KaZH/9869/2019 (2874/2020) a tieto podľa žalovaného nebolo možné poskytnúť podľa zák. č. 211/2000 Z.z., pretože išlo o informácie z administratívneho spisu obsahujúce osobné údaje účastníkov správneho konania, správny súd uvádza, že pokiaľ mala povinná osoba za to, že žalobkyni z vyššie uvedených dôvodov požadované informácie nebolo možné poskytnúť, bola s poukazom na § 18 ods. 2 táto povinná osoba o tom vydať rozhodnutie, ktoré by obsahovalo náležitosti podľa § 47 Správneho poriadku. Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že požadované informácie bolo možné poskytnúť v zmysle § 23 Správneho poriadku, ak CPP vyhodnotilo uvedenú žiadosť v zmysle § 19 ods. 1, § 3 ods. 2 a ods. 4 Správneho poriadku ako žiadosť v zmysle Správneho poriadku, správny súd uvádza, že zo žiadosti žalobkyne nepochybne vyplýva, že žiadala o poskytnutie informácií v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z., pričom z ust. § 16 ods. 1 cit. zákona vyplýva, že na základe tohto zákona je možné žiadať aj sprístupnenie kópií originálov listín z administratívneho spisu. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na Rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR sp. zn. 1As 17/2008 zo 07.05.2008, podľa ktorého: „... jediný formálne správny záver je, že forma je písaná (listina) a obsah je text v celej svojej celistvosti vrátane eventuálnych na listine zachytených grafických prvkov. V danom prípade je v súlade s ústavou a komunitárnym právom jedine taký výklad pojmu informácia, podľa ktorého sa informáciou rozumie akýkoľvek textový (prípadne i grafický) obsah listín. Zhotovenie kópie listín je tak v podstate jediným racionálnym prostriedkom sprístupnenia požadovaných informácií ich žiadateľovi“.

41. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe tvrdil, že domáhať sa poskytnutia listiny zo správneho spisu žiadosťou podľa zák. č. 211/2000 Z.z. a trvanie na vydaní rozhodnutia podľa tohto zákona v prípade, keď požadované údaje podľa žalovaného v zmysle tohto zákona nie je možné sprístupniť, ale je ich možné sprístupniť podľa Správneho poriadku, je možné považovať za šikanózný výkon práva. Správny súd k tomu uvádza, že ust. § 23 Správneho poriadku upravuje nazeranie do spisu a poskytovanie informácií zo spisu. Podľa Správneho poriadku do spisu môžu nazerat' a dostať z neho kópie, prípadne dostať z neho informácie iným spôsobom, iba určité vymedzené osoby. Podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku majú právo nazerat' do spisov, dostať kópie spisov alebo dostať informáciu zo spisov iným spôsobom účastníci konania, ich zástupcovia a zúčastnené osoby. Podľa § 23 ods. 2 veta prvá Správneho poriadku správny orgán môže povoliť nazrieť do spisov, poskytnúť kópiu spisov alebo poskytnúť informáciu zo spisov iným spôsobom aj iným osobám, pokiaľ preukážu odôvodnenosť svojej požiadavky. Z ustálenej rozhodovacej praxe súdov SR vyplýva, že ust. § 23 Správneho poriadku o nazeraní do úradného spisu a poskytovanie informácií zo spisu pre účastníkov konania a iné osoby nevyklučuje uplatňovanie Zákona o slobodnom prístupe k informáciám a sprístupňovanie informácií zo spisu žiadateľom o informácie podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Oba zákony sa uplatňujú súbežne a každý sa týka iného okruhu osôb, aj iného rozsahu sprístupňovania informácií. Aj postavenie účastníka konania a žiadateľa o informácie je rozdielne. Žiadateľ podľa zák. č. 211/2000 Z.z. má právo na užší okruh informácií ako účastník správneho konania podľa Správneho poriadku. Účastník konania má napríklad prístup aj k osobným údajom, ktoré sa nachádzajú v spise. Ide o dva odlišné režimy sprístupňovania informácií zo spisu. Žiadateľ o informácie na základe zák. č. 211/2000 má právo na sprístupnenie informácií pochádzajúcich zo správneho konania (napr. dokumentov nachádzajúcich sa v úradnom spise), avšak pri vylúčení informácií chránených podľa § 8 až 41 zák. č. 211/2000 Z.z., pričom žiadateľ o informácie nemusí pri žiadaní zo správneho konania, resp. zo správneho spisu, preukazovať odôvodnenosť svojej požiadavky ani oprávnený záujem. V režime Zákona o slobodnom prístupe k informáciám je možné žiadať o poskytnutie informácií obsiahnutých v správnych spisoch, pričom žiadateľom môže byť účastník konania, ale aj iná osoba. Povinné osoby nie sú oprávnené takúto žiadosť v režime Zákona o slobodnom prístupe k informáciám nevybaviť. Pri vybavení žiadosti sa postupuje v plnej miere podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, vrátane aplikácie dôvodov pre obmedzenie práva na informácie. Tieto dôvody podľa správneho súdu nie je potrebné aplikovať len vo vzťahu k účastníkom konania, ktorí sú v zásade oprávnení oboznámiť sa s obsahom spisu v plnom rozsahu.

42. Postup žalobkyne, ktorá využila svoje právo na sprístupnenie informácií v súlade s ustanoveniami Zákona o slobodnom prístupe k informáciám nie je možné považovať za šikanózný výkon práva. Pokiaľ žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa svoju žiadosť o poskytnutie informácií doručila povinnej osobe e-mailom bez autorizácie, správny súd uvádza, že žiadosť o sprístupnenie informácií je v zmysle §

14 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. možné podať písomne (listom), ústne, faxom, elektronickou poštou (e-mailom), ale aj inými spôsobmi, ktoré sú technicky vykonateľné. Jedná sa tu o osobitnú úpravu odlišnú od všeobecnej úpravy spôsobu urobenia podania v zmysle § 19 ods. 1 Správneho poriadku (podľa ktorého treba podanie vo veci urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci do troch pracovných dní doplniť v listinnej podobe, v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci alebo ústne do zápisnice). Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení k žalobe poukázal na to, že CPP následne žalobkyni zaslalo (vo vyjadrení bližšie neoznačenú) odpoveď, v ktorej žalobkyni oznámil, že ňou žiadané scany nie sú informácie spadajúce do režimu Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, správny súd uvádza, že takýto následný postup nenahrádza zákonom stanovený postup (v zmysle § 18 cit. zákona), t.j. nenahrádza povinnosť buď poskytnúť, resp. sprístupniť žiadateľke požadované informácie, alebo vydať rozhodnutie v prípade, že takejto žiadosti nevyhovie (hoci len sčasti).

43. Návrh žalobkyne, aby správny súd uložil žalovanému povinnosť v lehote troch dní sprístupniť žalobkyni požadované informácie žiadané žiadosťou doručenu povinnej osobe 18.02.2020, správny súd zamietol, pretože neboli splnené podmienky pre tento postup v zmysle § 193 SSP, keďže povinná osoba i žalovaný vydali fiktívne rozhodnutia, ktoré nie sú odôvodnené a už zo svojej povahy sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, z ktorého dôvodu sa správny súd v preskúmanom konaní zaoberal iba nepreskúmateľnosťou žalobou napadnutých rozhodnutí a nezisťoval existenciu dôvodov na nesprístupnenie informácií. Správny súd prihliadal aj na skutočnosť, že žalobkyňa ako účastníčka správneho konania má možnosť získať požadované informácie aj nahliadnutím do príslušného administratívneho spisu v režime Správneho poriadku.

44. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd dospel k záveru o nezákonnosti fiktívneho rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy i žalovaného s poukazom na § 191 ods. 1 písm. d/ SSP zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie s poukazom na § 191 ods. 3 písm. a/ SSP. Úlohou prvostupňového orgánu verejnej správy v ďalšom konaní bude buď poskytnúť žalobkyni ňou požadované informácie v zmysle žiadosti doručenej dňa 18.02.2020 alebo, ak žiadosti žalobkyne nevyhovie, hoci len sčasti, vydať o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie v zmysle § 18 ods. 2 veta prvá zák. č. 211/2000 Z.z., ktoré bude náležite odôvodnené v súlade s ust. § 46 a 47 Správneho poriadku. Návrh žalobkyne na uloženie povinnosti žalovanému sprístupniť žalobkyni požadované informácie správny súd zamietol z dôvodov uvedených v bode 43 tohto rozsudku.

45. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobkyni, ktorá mala vo veci čiastočný úspech, priznal náhradu dôvodne vynaložených trov konania vo výške 50%. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

46. Toto rozhodnutie prijal senát správneho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť uplynutím lehoty 30 dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech, pričom ju musí podať v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia.

Kasačná sťažnosť sa podáva na tunajšom súde. Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený vyššie pod písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).
- Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačnú sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.